

Pol ndê bapia tilu-nga tɛŋ lau Korin-nga Yom whê bapia dindɛc sa-nga

Pol to bapia dindɛc tɛŋ ndoc in mbo gamen Masedonia-nga. In tap sa bu aposel tasan ɲatô sêkôm gwelen sêmbô malac Korin, ma sêndôhôn yom tasan tɛŋ lau sêkêŋ whin-nga, ma sêpu Pol dau ma sêsôm bu in aposel ɲandô dom. Bocdinaŋ Pol to bapia dindɛc tɛŋ ɲac bu whê dau sa bu in aposel ɲandô, ma bu puc lau Korin-nga dôŋ tu bu sêsôc lau tasan dinaŋ si yom ɲapu dom. Tinambu in kêkin Taitus tɛŋ ɲac gi bu lic ɲac sêmbô ɲalêŋ bocke, ma Taitus mbu meŋ ma sôm tɛŋ Pol bu lau Korin-nga daêsam sêsôc in ndê yom ɲapu, ma sem dau kwi.

Pol to bapia dindɛc ma tôc asê bu in tac ɲayham kêlêc tu ɲgô Taitus ndê ɲawaê pi lau Korin-nga. Ma in whê in ndê lêŋ tu ndic ɲac kêsi-nga sa. In sôm tɛŋ ɲac bu sêmatôc aposel tasan dinaŋ, ma sêmatôc ɲac dau si lau naŋ sêkôm mêtê sac, naŋ sêwhin. Ma in to yom pi ɲac si gwelen sic awa sa-nga tu sênem lau Jerusalem-nga naŋ sêpônda dau, naŋ sa-nga.

Yom ɲamata-nga

¹ Aô Pol, naŋ gati Yisu Kilisi ndê †aposel kêkuc Anôtô ndê atac whin, gambo gawhin yac neŋ asidôwa Timoti, ma alu ato bapia dindɛc tɛŋ Anôtô ndê gôlôwac dabuŋ yêc malac Korin, ma tɛŋ Anôtô ndê lau dabuŋ hoŋ yêc gamen Akaya-nga.

² Mwasinj ti yom malô akêñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têt mac.

Anötö gêm malô ndê lau

³⁻⁴ Tampiñ Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi Damba. Inj Damañ nañ tawalô ti gêm malô yac yêc ñawapac hon-nga. Ma tu dinañ-nga dec yac atôm bu anem malô lau nañ ñawapac tidau-tidau tap ñac sa, ñalêñ tigenj tôm Anötö dau kôm têt yac.

⁵ Nahu bu ñawapac ti ñandê tôm Kilisi hôc, nañ kêsalê yac ahuc tu yac am akiñ in-nga. Magoc tu Kilisi-nga, dec Anötö ndê mwasinj nem malô yac-nga kêsalê yac ahuc bocdinañ.

⁶ Têt ndoc bocke ñawapac tap yac sa, nañ alic ñayham bu ahôc tu bu anem malô mac-nga, ma tu mac atap Anötö ndê mwasinj nem mac si-nga sa. Ma têt ndoc Anötö gêm malô yac, nañ mwasinj dau golom mac bocdinañ, ma gêm mac sa bu alhac ñaŋga ti nem atac pa su, ma ahôc ñawapac kainj tigenj tôm yac ahôc.

⁷ Yac aňyalê bu mac ahôc ñawapac awhiñ yac, ma Anötö oc nem malô mac ti puc mac dôñ awhiñ yac bocdinañ. Tu dinañ-nga dec yac atac lu-lu tu mac nem akêñ whiñ-nga dom.

Aposel sêhóc ñawapac daêsam

⁸ O asidôwai. Aňyalê pi ñandô eñ bu yac ahôc ñawapac atu-tu daêsam yêc gameñ Esia-nga. Gêñ dinañ kêgwiniñ yac ñandô ma hôc gêlêc yac mba licwalô su e yac gauc gêm bu oc señ yac su andiñaj.

⁹ Yomandô! Yac gauc gêm bu yac mba têm ambo tañli-nga pacndê têt ndoc dinañ. Magoc mba. Wapac dau tap yac sa bu êndôhôn yac bu tañkwê

yac daun̄ mba licwalô dom, magoc tan̄kwê Anötö nan̄ tòm bu un̄ lau batê sa, nan̄ ndê ñaclai.

¹⁰ Yac gauc gêm bu ñawapac dinan̄ oc ku yac dulu, magoc Anötö kêgaho yac su. Ma yac akên̄ whin̄ ti tan̄kwê in̄ bu nem yac sa ñalên̄ tigen̄ dinan̄ ñapan̄.

¹¹ Ma yac akên̄ whin̄ bu mbec nan̄ mac aten̄, nan̄ oc nem yac sa bocdinan̄. Têñ ndoc ñawapac bu tap yac sa tiyham, nan̄ Anötö oc nem yac sa tu mac nem mbec-ñga. Ma lau daêsam nan̄ sêlic gên̄ dau, nan̄ oc sênem dan̄ge Anötö tu in̄ ndê mwasiñ nan̄ kên̄ têt̄ñ yac-ñga.

Pol kên̄ ndê têt̄ñ ndic lau Korin kêsî-ñga pi ahic

¹² An̄gô su nan̄. Lên̄ ti sakin̄ nan̄ yac akôm ambo nom, nan̄ akôm an̄kuc gauc nom-ñga dan̄ dom. Mba. Yêc yac mba ñalôm yac akên̄ whin̄ bu yac asa mba lêt̄ñ tòm Anötö atac whin̄ en̄. Yac akôm gwelen̄ hon̄ ti mba ñalôm ma gauc sambuc, ma asa lêt̄ñ ñawasi en̄, tòm Anötö ndê mwasiñ puc yac dôñ. Ma têt̄ñ ndoc yac ambo awhin̄ mac, nan̄ yac an̄kuc lêt̄ñ tigen̄ dinan̄. Lêt̄ñ dau ti yac mba ñahu apo daun̄ sa-ñga.

¹³⁻¹⁴ Lau ñatô sêsôm bu yom hon̄ nan̄ yac ato têt̄ñ mac, nan̄ ñahu yêc awê dom, ma mac atôm dom bu asam ma an̄yalê. Magoc mba. Kwahic dec mac an̄yalê yac ti mba gwelen̄ ñahu ñapep su dom. Magoc yac akên̄ batan̄ bu mac oc an̄yalê yac pi ñandô en̄. Ma bocdinan̄ yac oc ati mac nem ñahu apo daôm sa-ñga, ma mac oc ati yac mba ñahu apo daun̄ sa-ñga têt̄ñ ndoc Pômdau Yisu mbu men̄.

¹⁵⁻¹⁶ Aneñ ñalôm pên̄ dôñ pi mac, dec galic ñayham ma kamasan̄ neñ lêt̄ñ bu wandic mac kêsî tidim lu. Aô gauc gêm bu wandic mac kêsî têt̄ñ ndoc

watêḡ gameḡ Masedonia-ḡga wandi. Ma têḡ ndoc wambu akêḡ gameḡ dinaḡ wameḡ, naḡ gauc gêm bu oc walic mac tiyham. ḡalêḡ dinaḡ oc tôm bu wanem mac sa tidim lu, ma tiḡambu dec oc tôm bu mac aḡkiḡ aô watêḡ gameḡ Judia-ḡga wandi.

¹⁷ Magoc tu aô gac mac kêsi dom têḡ ndoc gambu akêḡ gameḡ Masedonia-ḡga, dec mac gauc gêm bocke? Aô kamasan lêḡ dinaḡ gitôm gêḡ ḡambwa-ḡga, a? Me aô gasôm “Aêc, aô waloc,” ma ḡasawa saun gakac awḡan kwi, ma gasôm bu “Mba, aô oc waloc dom,” kakuc lau nom-ḡga si lêḡ, a?

¹⁸ Anḡô su naḡ. Anötô iḡ Yom ḡandô ḡadau, ma bocdinaḡ yac lau naḡ am akiḡ iḡ, naḡ atôm dom bu aḡsau mac atôm lau naḡ sêsôm “Aêc,” ma ḡasawa saun sêkac si ḡalôm kwi tiyham, ma sêsôm “Mba.”

¹⁹ Bu ḡawaê ḡayham naḡ alu Sailas ma Timoti ahoc asê têḡ mac pi Anötô ndê Atu Yisu Kilisi, naḡ tôte asê bu Anötô gôlôte tidôḡ bu kôte yac sa, ma sôm “Aêc” têḡ yac tu Kilisi-ḡga. Ma iḡ gitôm dom bu sôm “Aêc” têḡ mac, ma ḡagahô kac ndê awḡa kwi, ma sôm “Mba.”

²⁰ Bu gêḡ hoḡ naḡ Anötô gic bata, naḡ iḡ oc kôm ḡandô sa ma sôm “Aêc” têḡ yac tu Kilisi-ḡga. Ma tu Yisu Kilisi-ḡga dasôm “Yomandô” tu Anötô ndê yom-ḡga, ma datoc iḡ ndê waê sa.

²¹ Anötô dau puc mac ma yac dôt, bu dasap neḡ dakêḡ whiḡ Yisu Kilisi dôt ḡapanḡ. Iḡ kêyalin yac sa dati iḡ ndê.

²² Ma iḡ kêḡ ndê ḡalau Dabuḡ sip yac neḡ ḡalôm tôm gêḡ ḡandô mbêc. Ma tu dinaḡ-ḡga yac taḡyalê bu mwasiḡ hoḡ naḡ iḡ gic bata bu kêḡ têḡ yac, naḡ iḡ oc kôm ḡandô sa. Ma ḡalau dau ti Anötô ndê ḡadalô naḡ tôte asê bu iḡ ndê lau yac.

²³ Anğô su nanj. Aö gambu gatêj malac Korin dom, njahu bu mac asap nem lêj giso njatô dôj ambo, ma aö gatec bu waloc ma wakôm mac nem njalôm njawapac andô tu wamatôc mac-nğa. Anötö kêyalê anej njalôm, ma aö wasôm yêc inj anğô-nğa bu yom dau inj yom njandô.

²⁴ Aö gasôm yom pi mac nem lêj giso tu bu yac ati mac nem akêj whinj njadaui lec dom. Mba. Mac tigenj-tigenj alhac Anötö anğô-nğa tu daôm nem akêj whinj-nğa. Ma yac akôm gwelenj awhinj mac tu bu mac asa nem lêj njapep e ambo ti atac njayham enj.

2

¹ Tu dinanj-nğa dec aö gauc gêm tidôj bu wambu watêj mac waloc dom, njahu bu aö gatec bu yac dambo ti njalôm njawapac tiyham tu wamatôc mac-nğa.

² Ma aö bu wakôm mac njalôm njawapac, dec asa mbo bu kôm aö atac njayham? Bu mac lau daôm dinanj ati anej atac njayham njahu.

³ Tu dinanj-nğa dec aö gac mac kêsi tôm aö gasôm su, nanj dom, magoc gato bapia danj têj mac. Ma aö gakêj batanj bu mac oc asôc anej yom dau njapu. Ma bocdınanj têj ndoc aö bu watêj mac waloc, nanj njawapac danj oc yêc yac njasawa dom, ma gêj dau oc kôm aö atac njayham. Ma aö gakêj whinj bu mac honj oc atac njayham awhinj aö.

⁴ Yom dau aö kayalê bu yom njanğa, ma aö gato ti tansulu enj, ma kasahê njawapac ti njandê atu yêc nejn njalôm. Aö gato tu bu wakêj njawapac têj mac-nğa dom, magoc tu bu watôc asê bu aö atac whinj mac ndu andô.

Pol sôm bu sêsuc ñac si ñamalac dan ndê sac kwi

⁵ Mac nem ñac dan kôm aö ñayom, ma gêñ dau kêñ ñawapac têt aö tanwasêtñ dom. Aö gatec bu wasôm yom daêsam pi gêñ dau, tigen aö wasôm têt mac bu in kêñ wapac mac hon bocdinañ.

⁶ Magoc kwahic dec in pu dau, dec aö wasôm têt mac bu lêt bocke nañ gôlôwac dabuñ sêsôm tidôn tu sêmatôc in-ñga, nañ gitôm.

⁷ Aö gatec bu in mbo ti ñalôm ñawapac atu ñapañ, ma bocdinañ asuc in ndê sac kwi, ma anem malô in ndê ñalôm.

⁸ Aö atac whin bu mac akôm bocdinañ, tu bu atôc asê têt in bu mac atac whin in.

⁹ Yom nañ aö gato pi ñac dinañ, nañ gato tu bu wanсахê mac bu oc asôc aneñ yom hon ñapu, me mba.

¹⁰ Mac bu asuc ñamalac dinañ ndê giso kwi, dec aö wasuc in ndê sac kwi bocdinañ. Bu giso bocke nañ in kôm têt aö, nañ Kilisi kêyalê bu aö gasuc kwi, ma aö gakôm bocdinañ tu bu wanem mac sa tu lêt amatôc giso-ñga ti apiñ daôm dôn-ñga.

¹¹ Aö gatec bu mac akêtñ ñasawa têt Sadañ bu señ lêt dapiñ daun dôn-ñga su. Bu yac tanyalê Sadañ ndê lêt hon su.

Pol tac whin bu lic Taitus

¹² Têt ndoc aö gatêtñ malac Troas ga, nañ galic bu Pômdau gêtêc gatam su têt aö bu wahoc Kilisi ndê ñawaê ñayham asê yêc gameñ dinañ.

¹³ Magoc aneñ ñalôm gi lu gi lu, ñahu bu aö gatap aneñ asidôwa Taitus sa yêc malac dinañ dom. Tu dinañ-ñga aö gahu lau malac dinañ-ñga siñ, ma gatêtñ gameñ Masedonia-ñga ga.

Pol whê lau aposel si gwelen sa

¹⁴ Magoc aö bu wanem danje Anötö, nahu bu in wê yac lau nan dakên whin Kilisi, gitôm ngac sinjêlêc ti ndê lau sinj-nga nan sêku si nacyo honj dulu. Ma wanem danje in bu lau daêsam sêtap gauc sa pi Kilisi, tu gwelen nan in kên sip yac aman-nga. Ma gauc pi Kilisi dau, in gitôm gên malu nayham nan namalu pôm gamej kwi.

¹⁵⁻¹⁶ Bu Anötö gêlic yac atôm gên malu nayham, tu yac mba gwelen ahoc nawawê nayham asê pi Kilisi-nga. Lau nan sêkôc nawawê dau sa ma sêtap senj sêndöc tali-nga sa, nan sêlic yac ti mba gwelen tôm sêngu gên namalu nayham. Magoc lau nan sêkôc sa dom dec sic waê bu sêninga, nan sêtec yac ti mba gwelen tôm sêngu gên mbôp nasu. Gwelen nawawê nayham-nga dau in gwelen atu andô, ma yac nenj asa gitôm bu kôm?

¹⁷ Magoc tu Anötö puc yac dôj-nga, dec yac atôm bu akôm. Ma yac akôm tôm lau daêsam nan sêkôm tu sêtap awa sa-nga lec dom. Mba. Yac anyalê tidônj bu Anötö kêyalin yac sa ma pinj yac dôj am damin Kilisi, dec akôm gwelen nawawê nayham-nga ti nalôm nawasi ambo in anjô-nga.

3

Lau Korin-nga si lêj whê Pol ndê gwelen sa

¹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom dindec tu bu atoc daun sa-nga, a? Mba. Lau natô sêkôc bapia whê nac sa tu sêkôm gwelen-nga. Magoc yac atôm lau dinaj dom. Yac ahêgo daun bu akôc bapia danj bu whê yac sa têj mac, me bu mac ato bapia whê yac sa têj lau natô-nga dom. Mba.

² Nahu bu mac daôm atôm bapia whê yac sa-nga, nañ sêto yêc yac mba ñalôm. Ma têtñ ndoc lau sêlic mac nem lêtñ ti sakin, nañ tôm ñac sêsam bapia dau, ma sênjalê bu yac aposel ñandô.

³ Kwahic dec mac ati Kilisi ndê lau tu yac mba gwelen-nga. Ma têtñ ndoc lau sêlic mac asa nem lêtñ tiwakuc, nañ tôm sêlic bapia whê yac sa têtñ ñac-nga. Ma mac atôm bapia nañ sêto ña kêtêpê me atôm Moses ndê yomsu nañ Anötö to pi hoc, nañ dom. Mba! Mac atôm bapia nañ Anötö Tali Njatau ndê Njalau to, ma in to sip ñamalac si ñalôm.

Pwac wakuc oc kêtñ yac dandöc tanli

⁴ Tu Kilisi-nga dec yac akêtñ whin bu mac oc asap nem lêtñ ti sakin ñayham dinañ dôñ ñapañ. Bocdinañ yac ambo ti atac pa su tu mac-nga yêc Anötö anğô-nga.

⁵ Yac bu atoc daun sa ma asôm bu yac daun atôm bu akôm Anötö ndê gwelen lec dom. Mba. Tigen tu Anötö kêtñ ña nga têtñ yac-nga, dec yac atôm bu akôm.

⁶ Aêc! Tu ñaclai nañ Anötö dau kêtñ têtñ yac-nga, dec yac atôm bu anem akin in, ma ati lau akin pwac wakuc-nga. Ma pwac wakuc dau, in gitôm pwac akwa yomsu-nga dom. Bu lau dan sêtôm dom bu sênkuc pwac yomsu-nga ñapep, ma bocdinañ pwac dau têtñ asê bu tac waê bu dambac ndu. Tigen pwac wakuc nañ hêganôn Njalau ndê gwelen, nañ oc nem yac sa bu dandöc tanli.

Pwac wakuc hôt gêtêc pwac akwa su

⁷ Anğô su nañ. Pwac akwa nañ Anötö to pi hoc ma kêtñ têtñ Moses, nañ meñ ti Anötö ndê ñawasi. Njawasi dau gêm Moses ahuc dec lau Israel-nga dan sêtôm dom bu sêlic in anğô andô solop e ñawasi dau

hê su. Pwac dau menj ti ñawasi, magoc sakinj pwac akwa-nga dau ña-ñandô, nanj dambac ndu.*

⁸ Tigenj sakinj pwac wakuc-nga, nanj Ñalau Dabunj gêm gôlinj, nanj ndê ñawasi hôc gêlêc su.

⁹ Pwac yomsu-nga ña-ñandô nanj datap Anötö ndê matôc sa. Tigenj pwac wakuc ña-ñandô nanj dati lau gitênj tu Ñalau Dabunj ndê gwelenj-nga. Bocdinañ pwac wakuc ndê ñawasi hôc gêlêc pwac akwa ndê su.

¹⁰ Pwac akwa menj ti ñawasi, tigenj yac bu danem dôhônj pwac akwa dau whinj pwac wakuc, oc dalic gitôm gênj ñawasi mba, bu pwac wakuc ndê ñawasi hôc gêlêc su.

¹¹ Ñawasi nanj gêm Moses ahuc tênj ndoc inj kôc pwac akwa, nanj yêc baliñ dom ma hê su, magoc pwac wakuc ndê ñawasi inj atu andô, ma oc pacndê dom.

¹² Bocdinañ yac akênj batanj pwac wakuc ña-ñandô, ma akôm mba gwelenj ti atac pa su.

¹³ Ma yac akôm Anötö ndê ñawasi ahuc tôm Moses kôm, nanj dom. Bu tênj ndoc Anötö ndê ñawasi gêm Moses ahuc, nanj inj kôm anjô andô ahuc ña po, bu lau Israel-nga sêlic inj anjô andô dom e ñawasi dau hê su.

¹⁴⁻¹⁵ Magoc lau dau si gauc ti ñalôm ñadandi, ma ñac gauc gêm bu pwac yomsu-nga nanj Anötö kênj sip Moses amba, nanj ti lênj Anötö nem ñac si-

* **3:7:** Yom dau ñahu bocdec bu. Yac bu gauc nem bu danem akinj Anötö tanjuc lênj pwac yomsu-nga, dec oc tôm dom bu dati lau gitênj ma datap senj dandôc tanjli-nga sa. Bu ñamalac danj oc tôm dom bu ênjuc yomsu honj ñapep, ma bocdinañ lênj yomsu-nga oc tôm dom bu kênj yac dandôc tanjli. Alic yom ñatô yêc Rom 3:20; Gal 2:16; ma Jem 2:10.

nga. Têñ ndoc sêsam pwac yomsu-nga dinan, nan sêñyalê ñahu andô dom, tôm po dan kôm ñac si ñalôm ahuc. Ma têñ Moses ndê têm e meñ têñ kwahic dec, po dau gacgen yêc. Nalên tigen yêc bu po dau ñinga yêc ñac si ñalôm, nan sêkên whin Kilisi, dec in oc kac po dau su.

¹⁶ Yomandô. Asa nan gêm ndê ñalôm kwi ma kên whin Pômdau, nan Pômdau dau oc kac po dau su yêc in.

¹⁷ Pômdau in Nalau, ma Pômdau ndê Nalau bu mbo whin yac, dec in oc êngapwêc yac su yêc gapocwalô yomsu-nga.

¹⁸ Kwahic dec po dan kôm yac anôn andô ahuc gitôm Moses dom, magoc yac lau dakên whin-nga hon datôc Pômdau ndê ñawasi asê tiawê gitôm busunôm. Ma ñawasi dau oc hê su dom, magoc oc tiatu-tiatu ndi. Nahu bu Pômdau ndê Nalau gêm gwelen yêc yac neñ ñalôm ñapan, tu bu kôm yac datiwakuc.

4

Nawaê ñayham gitôm ya ñawê

¹ Anötö tawalô yac ma kên sakin pwac wakuc-nga sip yac aman, ma tu in tawalô yac-nga dec yac atôm dom bu ahu gwelen dau sin têñ ndoc ñawapac tap yac sa.

² Mba. Mêtê mayan-nga nan lau sêkôm sêsini-sêsini sêmbo, nan yac ac ahê su. Yac angalun yom dan whin Anötö ndê yom, me ansau lau dan bu sêkên whin-nga lec dom. Mba. Yac ahoc yomandô asê yêc awê. Ma ñalên dinan, lau oc sêñyalê yêc ñac si ñalôm, bu yac akôm mba gwelen solop ambo Anötö anğô-nga.

³ Lau ñatô sêngô ñawaê ñayham nañ yac ahoc asê, magoc sêkêñ whiñ dom, gitôm gêñ danj kôm ñac si gauc ti ñalôm ahuc, ma bocdinañ ñac gacgeñ sêmbo señ sêninga-ñga.

⁴ Anötö tasanj têm dindec-ñga, nañ Sadañ dau, inj kênj ñasec atu pôc lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ si gauc ahuc. Ma ñac gitôm dom bu sêkôc ñawaê ñayham sa. Bocdinañ dec sêñyalê Kilisi ndê ñawasi dom. Ma sêñyalê Anötö ndê ñawasi dom bocdinañ, bu Kilisi gêm Anötö dau aᅇgô bu tôc Anötö asê têñ yac.

⁵ Aᅇgô su nañ. Yac am mêtê hêganônj dauñ dom. Mba. Yac am mêtê pi Yisu Kilisi, ma akac lau bu sêkôc inj sa ti ñac si Pômdau. Ma yac am akiñ mac atôm lau akiñ, tu bu apo Yisu ndê waê sa-ñga.

⁶ Anötö inj Ñawê Ñadau nañ sôm, “Ñawê sa ma pô gamenj ñasec,” têñ ndoc inj kênj undambê ti nom. Ma inj kênj ndê ñawê pô yac neñ ñalôm tu bu tañyalê inj ndê ñawasi atu-ñga. Ma ñawasi atu dau, nañ dalic yêc Kilisi, nañ gêm Anötö aᅇgô têñ yac.

Anötö kênj ndê ñawaê ñayham têñ lau licwalô mba bu sêhoc asê

⁷ Yac dauñ mba licwalô gitôm dom bu akôm gwelenj ñawaê ñayham-ñga, tigenj Anötö kênj gwelenj dau sip yac amanj. Inj ndê lêñ dinañ gitôm inj kênj gêñ ñaôli atu danj sip gêñ ñambwa-ñga gitôm lôñ-si. Inj kôm bocdinañ dec tôc asê bu ñaclai puc gwelenj dau dôñ-ñga, nañ hóc gêlêc ñaclai honj su, nañ meñ akênj inj ndê.

⁸ Ñawapac daêsam sêyêc, magoc kêgwiniñ yac dom. Yac aᅇsalê lêñ bu aᅇlêc ñawapac daêsam dinañ ñapanj, magoc kôm yac atac tec mba gwelenj dom.

⁹ Daêsam sêkêñ kisa yac, magoc yac aňyalê bu Anötö mbo whiñ yac ma tòm dom bu hu yac siñ. Sêpu ti sêkôm yac ñayom, magoc sêseñ yac su dom.

¹⁰⁻¹¹ Yac akôm gwelenñ tu Yisu-ñga, ma tu dinañ-ñga dec lau sêkôm bu sêndic yac ndu, magoc mba, yac ambo tañli. Yac ahôc ñandê ti ñawapac ñapañ, nañ tôc asê bu yac aňkuc Yisu ndê lêñ mbac ndu-ñga. Magoc gêñ dau ku yac dulu dom, tu bu tôc asê bu Yisu mbo tali tiyham ma kênñ ñaclai têtñ yac bu akôm gwelenñ.

¹² Bocdinañ, tu gwelenñ ñawaê ñayham-ñga dec yac ahôc ñawapac atu ñapañ, tòm bu ndic yac ndu, magoc mac atap Anötö ndê ñaclai kênñ mac andôc tamli-ñga sa.

¹³ Sêto yom dañ yêc bocdec bu:

Aö gakêñ whiñ Pômdau, dec gahoc iñ ndê waê asê. *[BW 116:10]*

Ma yac aňkuc gauc tigenñ dinañ. Yac akêñ whiñ Pômdau, dec ahoc iñ ndê waê asê.

¹⁴ Ma yac aňyalê bu Anötö, nañ uñ Pômdau Yisu Kilisi sa akêñ lau batê-ñga, nañ oc uñ yac sa awhiñ Yisu bocdinañ, ma kênñ yac alhac iñ aňgô-ñga awhiñ mac.

¹⁵ Yac alic ñayham bu ahôc ñawapac tu bu anem mac sa-ñga. Ma tu yac mba gwelenñ-ñga, dec Anötö ndê mwasinñ oc êñsalê mac nem lau daêsam ahuc, ma mac oc anem dañge Anötö êñlêc e iñ ndê waê tiatu ma tiapa.

¹⁶ Tu dinañ-ñga yac atôm dom bu ahu gwelenñ dau siñ têtñ ndoc ñawapac tap yac sa. Yomandô. Yêc awê-ñga yac neñ ñamlic tiakwa ma tisac, magoc yêc ñalôm-ñga Anötö kôm yac atiwakuc tòm bêc hoñ.

¹⁷ Bu ñawapac nan yac ahôc, nan yac alic gitôm gêñ ñambwa têm apê-nga. Ma tu yac ahôc ñawapac dinan-nga, dec oc atap Anötö ndê ñawasi atu sa. Ma ñawasi dau oc pacndê dom, magoc oc yêc titêm-titêm, ma in gêñ ñandô hôc gêlêc ñawapac hon dinan su.

¹⁸ Bocdinan yac tan kwê gêñ nom-nga nan tan ôñ alic su, nan dom, ñahu bu gêñ dau oc niñga. Magoc yac akêñ batan gêñ nan yac tan ôñ alic su dom, bu gêñ dau oc yêc ñapan ma pacndê dom.

5

Yac neñ ñamlic nom-nga oc pô dau su tiwakuc

¹ Yac neñ ñamlic nom-nga gitôm bac batac, ma in bu tisac, dec yac tan yalê bu Anötö kêmasan yac neñ ñamlic wakuc undambê-nga, nan gitôm andu ñandô nan oc lhac ñapan. Andu ñandô dau gitôm andu me bac têm apê-nga nan ñamalac sêkwê, nan dom.

² Ma yac neñ ñamlic nom-nga gitôm yac neñ ñakwê têm dindéc-nga. Magoc tu gêñ wapac nom dindéc-nga, dec yac atac whin ndu andô bu dasôc neñ ñamlic wakuc undambê-nga ti ñakwê, dec yac tam awhan su bu datap gêñ dau sa.

³ Ma yac bu dasôc ñakwê undambê-nga dau sa, dec oc ti yac neñ ñakwê ñandô, ma oc dambo ñamlic ñambwa dom.

⁴ Têñ ndoc ñamlic nom-nga ti yac neñ bac, nan dahôc ñawapac ñapan, ma bocdinan tam awhan su bu datap neñ ñamlic wakuc undambê-nga sa. Yac atac tec ñamlic dindéc dom, magoc yac atac whin ndu andô bu ñamlic têm dindéc-nga nan gitôm dom

bu yêc napan, nan pô dau su ti gêñ wakuc nan oc yêc napan.

⁵ Anötö kêmasañ yac tac waê gêñ dau solop. Ma in kêñ Nalau Dabun têtñ yac gitôm gêñ nandô mbêc, nan tôc asê bu gêñ nandô nan in gic bata bu kêñ têtñ yac tinambu, nan oc nandô sa bocdinañ.

⁶ Tu dinañ-nga dec yac ambo ti atac pa su eñ. Yac anyalê bu têtñ hon nan yac ambo nom ma namlic nom-nga ti yac mba ñakwê, nan yac ambo awhin Pômdau yêc undambê dom.

⁷ Bu gêñ nan Anötö gic bata bu kêñ têtñ yac tinambu, nan yac alic ña-nandô su dom, magoc akêtñ whin bu oc nandô sa.

⁸ Yac atac pa su ma alic ñayham bu ambo ti namlic nom dindec-nga, tigen oc ñayham hôc gêlêc bu ahu namlic dau sin, ma andi ambo awhin Pômdau.

⁹ Bocdinañ yac bu ambo nom dindec me ahu sin, nan yac tankwê nandô tigen, nan bu asa mba lêñ ndic Pômdau tandô ñayham eñ.

¹⁰ Nahu bu tinambu yac hon oc dalhac Kilisi angô-nga bu êmatôc yac. In oc kêñ ñagêyô têtñ yac êñkuc gêñ ñayham me sac bocke nan dakôm têtñ ndoc dambo nom dindec.

Pol whê ndê gwelen nahu sa

¹¹ Yac anyalê gêñ dau su, dec atoc Pômdau sa ti asôc in ñapu, ma tu dinañ-nga dec yac am mêtê lau ma akac ñac bu sênem dau kwi. Yac mba lêñ ti sakin nahu yêc awê têtñ Anötö, ma aö gakêtñ batan bu mac oc anyalê yac mba lêñ ti sakin nahu bocdinañ.

¹² Yac ato yom dindec tiyham tu bu atoc daun sa têtñ mac-nga dom. Mba. Yac atac whin bu mac anyalê yac mba gauc ti ñalôm tidôn, ma bocdinañ

mac oc alic yac ñayham. Ma oc tòm bu mac apo yac mba waêñ sa têtñ lau nañ sêpu yac. Bu lau dau sêkôc gauc nom-ñga ñambwa ma sêtoc gêtñ awê-ñga sa hôc gêlêc gêtñ ñalôm-ñga.

¹³ Magoc yac ahêgo daun tu lau nañ sêsôm bu yac mba gauc kêñsôn, nañ dom. Bu gêtñ nañ yac akôm, nañ akôm tu Anötö-ñga. Ma yac akôm ti mba gauc ñawa, tu bu anem mac sa-ñga.

¹⁴ Kilisi ndê atac whiñ kêtñilí yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têtñ lau. Bu yac akêtñ whiñ bu ñgac tigen mbac ndu ô lau hoñ, dec gitôm lau hoñ sêmbac ndu.

¹⁵ Aêc! Kilisi mbac ndu tu lau hoñ-ñga, tu bu lau nañ sêmbo tali nañ sêtñkuc dau si atac whiñ dom, magoc sêtñkuc iñ nañ mbac ndu tu ñac-ñga ma tisa ma mbo tali tiyham, nañ ndê atac whiñ.

Kilisi hê wamba yac têtñ Anötö

¹⁶ Muñ-ñga yac alic Kilisi gitôm ñamalac nom-ñga ñambwa, magoc kwahic dec yac akôc gauc kain ñinañ tiyham dom. Ma ñalêtñ tigen kwahic dec yac ahêgo daun pi gêtñ awê-ñga ñom têtñ ndoc yac akôc gauc pi lau nom-ñga.

¹⁷ Bu ñamalac bocke nañ kêtñ whiñ Kilisi, nañ yac anyalê bu Anötö kôm iñ tiwakuc su. Iñ hu lêtñ akwa siñ, ma sa ndê lêtñ tiwakuc.

¹⁸ Anötö dau kôm gêtñ hoñ ñinañ ñandô sa. Yac neñ sac kac yac su yêc Anötö, magoc iñ kêtñ Kilisi sip nom meñ ma mbac ndu tu yac neñ sac-ñga, dec hê wamba yac têtñ Anötö, ma kêmasañ lêtñ bu datigasuc iñ tiyham. Ma iñ kêtñ ñawaê ñayham pi iñ ndê lêtñ ñinañ sip yac aman, bu ahoc asê têtñ lau.

¹⁹ Ma ñawaê ñayham dau bocdec. Anötö kêtñ Kilisi sip nom meñ, ma tu Kilisi-ñga dec suc lau

nom-nga si sac kwi, ma kêmasañ lêt bu sêmbu sêtêt in sêndi. Ma in kêt gwelen têt yac bu ahoc ñawaê dau asê têt lau nom-nga.

²⁰ Tu dinañ-nga dec yac akôm gwelen dau am Kilisi anğô, gitôm Anötö dau sôm ndê yom têt mac sa yac whañsun. Ma yac aten mac am Kilisi anğô, bu gauc nem yom pi gwelen atu nañ Kilisi kôm tu bu suc mac nem sac kwi ma hê wamba mac têt Anötö-nga, ma akôc yom dau sa.

²¹ Alic su nañ. Kilisi ndê sac mbasi, magoc Anötö kêt yac neñ sac ñagêyô hon pi in, tu bu nem yac sa-nga. Ma tu dinañ-nga asa nañ kêt whin Kilisi, nañ Anötö gêlic in bu ñamalac gitêt.

6

¹⁻² Anötö sôm yom bocdec bu:

Têm nañ aö galic ñayham bu wamwasin mac-nga, dec ganğô mac nem yom. Ma têt bêc nañ kamatin tidôn bu wanem mac si, nañ gam mac sa. *[Ais 49:8]*

Aö wasôm têt mac bu têm kwahic dec-nga in Anötö ndê têm êmwasiñ ti nem yac si-nga. Tu dinañ-nga yac lau nañ akôm gwelen awhin Anötö, nañ aten mac bu akôc Anötö ndê mwasiñ ñambwa dom.

Pol hóc ñawapac tu gwelen ñawaê ñayham-nga

³ Yac atec bu lau dañ sêpu yac mba gwelen ñawaê ñayham-nga e sêtec Anötö ndê yom. Tu dinañ-nga dec yac ayob mba lêt bu akôm giso dañ dom.

⁴ Gêt nañ yac akôm, nañ whê sa bu yac Anötö ndê lau akin. Yac ahóc ñawapac ti anşahê ñandê tidau-tidau kêtwinin yac, tigen ahu mba gwelen sin dom, akôm ti atac pa su en.

⁵ Lau sic yac, sêkêŋ yac andöc gapocwalô, ma sêli dau sa tu yac-ŋga. Yac akôm gwelenj atu, ma têm daêsam gêŋ yô yac, ma yac ayêc bêc tanôŋ dom.

⁶ Magoc gwelenj atu nanj yac akôm, nanj akôm ti mba ŋalôm ŋawasi, ma ti gauc ŋawa, akôc mba ŋalôm dôŋ ma akôm mêtê ŋayham têŋ lau honj. Nalau Dabunj gêm gôliŋ yac, ma yac asap mêtê atac whinj lau-ŋga dôŋ ŋapanj.

⁷ Yac akôm gwelenj dau ŋa Anötö ndê ŋaclai, ma asôm yom ŋandô enj. Ma yac asap lêŋ gitêŋ dôŋ, gitôm yac akôc wapa siŋ-ŋga yêc amanj danja lu-lu bu andic siŋ.

⁸ Lau ŋatô sêŋyalê bu yac aposel ŋandô, ma sêmpiŋ yac ma sem ŋawaê sa pi gwelenj nanj yac akôm. Ma ŋatô sêpu ma sêŋgôliŋ yom pi yac ti mba gwelenj, ma sêsôm bu yac lau tasanj.

⁹ ŋatô sêŋyalê yac, ma ŋatô sem gauc yac. Yac ahôc ŋawapac ŋapanj tôm bu ambac ndu, magoc mba, yac ambo tanli. Lau sic yac, magoc sic yac ndu dom.

¹⁰ Gêŋ honj dinanj gitôm bu kôm yac ŋalôm ŋawapac, magoc ambo ti atac ŋayham ŋapanj. Yac atôm lau ŋalôm sawa, tigenj yac am lau daêsam sa sêti lau ti lêlôm tu sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa-ŋga. Yac awêkainj gêŋ nom-ŋga danj dom, magoc tu Kilisi-ŋga dec yac awêkainj gêŋ honj tu puc yac gatunj dôŋ-ŋga.

Pol tenj lau Korin-ŋga bu sêtôc si atac whinj asê

¹¹ Yac asôm mba yom honj tiawê têŋ mac lau Korin-ŋga, ma akêŋ mba ŋalôm sambuc têŋ mac.

¹² Yac atôc têŋ mac bu yac atac whinj mac, tigenj mac atôc nem atac whinj yac-ŋga asê su dom.

13 Aö galic mac atôm aneñ balêkoc, dec waten mac bu akêñ nem ñalôm sambuc têñ yac, tôm yac akôm têñ mac.

Pol kêñ puc lau Korin-nga pi lau nañ sêkêñ whiñ dom

14 Anğô su nañ. Lau gitêñ ti lau ñawê-nga oc sêwêkaiñ gêñ dañ sêwhiñ lau ñasec-nga ti lau sac-nga dom. Tu dinañ-nga yac lau nañ dakêñ whiñ Yisu, nañ dayob bu dandic sôn dauñ dawhiñ lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ dom.

15 Yomandô! Kilisi lu Belial* oc tôm dom bu sêkêñ si ñalôm pitigen tu gêñ dañ-nga. Ma ñgac nañ kêñ whiñ ma ñgac nañ kêñ whiñ dom, inlu si gauc kaiñ tigen dom.

16 Ma lau nañ sem akiñ Anötö bu sêndic sôn dau sêwhiñ lau nañ sem akiñ anötöi gwam, nañ in gêñ so sambuc. Bu yac lau dakêñ whiñ-nga datôm Anötö Tali Ndadu ndê lôm dabuñ. Anötö dau sôm yom pi ndê lau bocdec bu:

Aö oc wañsêlêñ ti wambo wawhiñ ñac. Aö wati ñac si Anötö, ma ñac oc sêti aneñ lau. *[Lev 26:12]*

17 Tu dinañ-nga dec andic ahê lau nañ sêsap mêtê sac dôñ ñapañ, tôm Pômdau ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Ahu ñac siñ ma andic ahê ñac. Amasec gêñ ñadômbwi dañ dom, ma aö oc wakôc mac sa. *[Ais 52:11]*

18 Ma Pômdau, Nyclai Ndadu kêmatin yom tidôn bocdec bu:

Aö oc wati mac Damam, ma mac ati aneñ balêkoc ñgac ti awê. *[2 Sam 7:14]*

* 6:15: Belial - Sadañ ndê ñaê dañ.

7

¹ O aneñ lau atac whiñ-nga. Anötö kêmatin yom tidôn bu kôc yac sa ñalên dinañ, ma tu dinañ-nga dec danem dabuñ dañ, ma dandic ahê gêñ hon nañ oc kôm yac neñ ñamlic ma gatuñ ñadômbwi sa yêc in ñngô-nga. Yomandô! Yac bu datöc Anötö ti datoc in sa ñapep, dec dandic dabin dañ e dasa neñ lêñ dabuñ eñ.

Lau Korin-nga si ñawaê kôm Pol tac ñayham

² Yac aten mac bu gauc nem yac yêc mac nem ñalôm ti atac ñayham eñ. Anğô su nañ. Yac akôm mêtê sac têt lau dom, yac añsôn lau si gauc dom, ma yac ambac-ambac yom lau tu bu akôc ñac si gêñ-nga dom. Mba.

³ Gauc nem bu aö gato yom dinañ tu bu wamatôc mac-nga dom. Tôm aö gasôm têt mac muñ su, bu yac akên mba ñalôm ti atac whiñ têt mac. Yac atac whiñ mac kêlêc, dec yac bu ambo tanji me ambac ndu awhiñ mac, oc ñayham.

⁴ Aö gasôm aneñ yom hon hañ têt mac, ñahu bu aö gakên whiñ bu mac oc akôc sa. Ma aö gatoc mac nem waêm sa yêc lau ñatô anğô-nga. Mac nem ñawaê kôm aö lic pi ma ñalôm tigahô. Ñawapac daêsam kêsâlê yac ahuc, magoc yac gauc gêm mac, dec kôm yac atac ñayham atu andô.

⁵ Têt ndoc yac ahôc asê gameñ Masedonia-nga, nañ ñawapac daêsam tap yac sa. Lau sêkên kisa yac ñandô, ma yêc yac mba ñalôm atöc dañ atu. Tu dinañ-nga dec ñasawa mba bu yac añwhañ dañ.

⁶ Magoc Anötö, nañ gêm malô lau ti ñalôm ñawapac, nañ kêkin Taitus mbu têt yac, dec kôm yac mba ñalôm tigahô.

⁷ Ma Taitus gic miŋ pi mac, ma whê sa bu mac nem lêŋ gêm malô iŋ ndê ŋalôm. Iŋ sôm bu mac aŋyalê nem giso ma apu daôm, ma whê sa bu mac gauc gêm aô ŋapaŋ, ma tamkwê bu alic aô tiyham. Bocdinaŋ yac mba ŋalôm tighô tu alic iŋ-ŋga, ma tu aŋgô iŋ ndê yom pi mac-ŋga. Yom hon dinan kôm aô atac ŋayham atu andô.

⁸⁻⁹ Têŋ ndoc aô gaŋgô bu bapia naŋ gato têŋ mac, naŋ kôm mac nem ŋalôm ŋawapac, dec kasahê yham dom tu gakêŋ bapia dau têŋ mac-ŋga. Magoc aneŋ bapia kêŋ wapac mac ŋapaŋ dom, ma bocdinaŋ kwahic dec aô atac ŋayham pi gêŋ dau. Aô atac ŋayham tu gakêŋ ŋawapac têŋ mac-ŋga dom, magoc tu ŋawapac dau whê nem gauc sa pi nem giso e am daôm kwi. Ŋalêŋ dinaŋ dec ŋawapac naŋ aô gakêŋ têŋ mac, naŋ kêkuc Anötö ndê atac whiŋ. Ma yom naŋ yac ato têŋ mac, naŋ kôm mac atisac dom, magoc gêm mac sa.

¹⁰ Têm ŋatô Anötö gêlic ŋayham bu yac dahôc ŋawapac tu bu yac taŋyalê yac neŋ sac ma danem dauŋ kwi-ŋga. Ŋawapac kaiŋ dinaŋ oc dalic sac dom, ŋahu bu iŋ gêm yac sa tu datap Anötö ndê mwasin nem yac si-ŋga sa. Yac bu dahôc ŋawapac nom-ŋga ŋambwa ma danem dauŋ kwi dom, dec yac oc gacgeŋ dambo lêŋ dandinaŋ-ŋga.

¹¹ Mac aŋyalê su bu ŋalôm ŋawapac naŋ mac aŋsahê, naŋ kêkuc Anötö ndê atac whiŋ, ma gêm ŋandô bocdec. Têŋ ndoc aneŋ bapia whê mac nem gauc sa pi nem giso, dec kôm mac asô ma atôc daôm. Ma bocdinaŋ mac akôc gauc ŋaŋga pi lêŋ bu amatôc giso dinaŋ, ma amasaŋ tisolop. Mac akêŋ daôm sambuc tu akôm bocdinaŋ, tu bu atôc asê bu

mac atec lêḅ sac. Gêḅ honḅ naḅ mac akôm tu amatôc gêḅ dau-ḅga, naḅ tôc asê bu giso danḅ yêc mac-ḅga dom.

¹² Yêc aneḅ bapia aô gato yom pi ḅamalac naḅ kôm giso, ma gato pi ḅamalac naḅ giso dau kêḅ wapac iḅ. Magoc bapia dau iḅ ḅahu andô dinaḅ dom. Aô gato tu bu watôc asê yêc awê, bu mac akêḅ daôm sambuc tu asôc yac mba yom ḅapu yêc Anötö aḅgô-ḅga.

¹³ Yac aḅgô ḅawaê bu mac am daôm kwi ma akôm gêḅ honḅ dinaḅ, dec kôm yac mba ḅalôm tigahô. Ma gêḅ danḅ whiḅ kôm yac atac ḅayham, naḅ Taitus gic miḅ bu têḅ ndoc iḅ hóc asê mac, naḅ mac akôc iḅ sa ti atac ḅayham, dec kôm iḅ ndê ḅalôm timalô.

¹⁴ Muḅ-ḅga aô gatoc mac nem waêm sa têḅ Taitus. Ma kwahic dec iḅ kêyalê bu yom naḅ aô gasôm pi mac iḅ yomandô, dec kôm aô mayañ dauḅ dom. Mac aḅyalê bu yom honḅ naḅ yac asôm têḅ mac, iḅ yomandô eḅ, ma ḅalêḅ tigeḅ yom naḅ yac asôm tu ampiḅ mac-ḅga, naḅ Taitus tap sa bu yomandô bocdinaḅ.

¹⁵ Têḅ ndoc iḅ hóc asê mac, naḅ mac akôc iḅ sa ḅalêḅ ḅayham, ma iḅ gêlic bu mac apu daôm ti atôc Anötö, dec asôc yac mba yom ḅapu. Bocdinaḅ ndoc bocke iḅ gauc gêm mac nem lêḅ dinaḅ, dec kôm iḅ atac whiḅ mac kêlêc su.

¹⁶ Ma aô Pol gaḅgô su bu mac aḅkuc lêḅ solop, dec gakêḅ whiḅ bu mac oc asap lêḅ dinaḅ dôḅ ḅapanḅ. Ma tu dinaḅ-ḅga aô atac ḅayham atu.

Lau Korin-nga sic awa sa tu sênem lau sêkêŋ whiŋ-nga ŋatô sa

¹ O asidôwai. Yac bu awhê mac nem gauc sa pi lêŋ naŋ Anötö ndê mwasinŋ gêm ŋandô yêc lau sêkêŋ whiŋ-nga naŋ sêmbo gameŋ Masedonia-nga.

² Nac lau ŋalôm sawa, ma ŋawapac atu-tu daêsam kêgwiniŋ ŋac, magoc sêmbo ti atac ŋayham ma sic awa daêsam sa tu sênem lau sêkêŋ whiŋ-nga ŋatô sa-nga.

³ Aô wasôm yomandô têtŋ mac, bu awa hoŋ naŋ sêtap sa, naŋ sêkêŋ. Magoc awa tigeŋ dinaŋ dom. Inŋ naŋ bu yob ŋac-nga, naŋ sêkêŋ ŋatô gi whiŋ. Yac akac ŋac bu sêkôm bocdinaŋ dom. Mba.

⁴ Nac dau sêlic gwelenŋ dinaŋ bu gêtŋ ŋayham kêlêc, dec sêteŋ yac ŋapaŋ bu sênem gwelenŋ dau sêwhiŋ gôlôwac dabuŋ ŋatô, tu bu sênem Anötö ndê lau dabuŋ Jerusalem-nga naŋ sêpônnda dau, naŋ sa.

⁵ Gêtŋ ŋamata-nga ŋac sêkêŋ si ŋalôm sambuc têtŋ Pômdau, ma têtŋ yac bocdinaŋ. Lêŋ dau kêkuc Anötö ndê atac whiŋ. Yac gauc gêm bu Anötö ndê mwasinŋ oc nem ŋandô yêc ŋac, magoc taŋkwê ŋandô atu kainŋ dinaŋ dom.

⁶ Têtŋ têtŋ Taitus mbo whiŋ mac, naŋ inŋ gic hu gwelenŋ dinaŋ ma mac ac awa ŋatô sa su. Tu dinaŋ-nga yac akac inŋ bu mbu têtŋ mac loc, ma kôm gwelenŋ dau whiŋ mac e pacndê.

⁷ Yac anyalê su bu mac akôm nem gêtŋ hoŋ ŋalêŋ ŋayham. Mac akêŋ whiŋ ŋaŋga, asôm yom ŋayham, ma anyalê ŋawaê ŋayham ŋapep. Mac akêŋ daôm sambuc tu anem akiŋ Anötö-nga, ma mac atac whiŋ yac kêlêc. Bocdinaŋ akôm gwelenŋ andic awa sa-nga dinaŋ aŋkuc nem lêŋ ŋayham dinaŋ.

⁸ Aö bu wakac mac bu akôm gêñ dinañ dom. Mba. Aö bu walic bu mac nem mêtê atac whiñ-nga inñ mêtê ñandô nañ tap lau sêkêñ whiñ-nga ñatô si sa, me mba.

⁹ Bu mac anjyalê Pômdau Yisu Kilisi ndê lêñ êmwasiñ yac-nga. Inñ gêñ honñ ñadau, magoc inñ hu inñ ndê ñaclai ti ñawasi atu honñ siñ, ma sip nom meñ gitôm ñamalac ñambwa. Inñ kôm dau gitôm ñgac ñalôm sawa, tu bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa, dec ati lau ti lêlôm.

¹⁰ Têñ yala akwa mac lau ñamata-nga bu atôc asê bu mac atac whiñ ndu andô bu anem lau Jerusalem-nga sa, ma mac ac awa ñatô sa. Kwahic dec aö bu watôc aneñ gauc têñ mac pi lêñ ñayham bu andic bata gwelenñ dau-nga.

¹¹ Mac ac hu gwelenñ dau ti atac ñayham atu, ma bocdinañ kwahic dec andic bata gwelenñ dau ñalêñ tigeñ, ma ti nem ñalôm sambuc eñ. Mac bu atôm bu akêñ awa atu, dec akêñ. Ma bu mba, nañ akêñ tôm Anötö kêmwasiñ mac.

¹² Bu lau ñalôm sawa oc tôm dom bu sêkêñ atu. Bocdinañ gêñ bocke nañ mac atôm bu akêñ, nañ akêñ ti atac whiñ ma ti nem ñalôm sambuc, dec Anötö oc lic ñayham.

¹³ Yac bu akac mac bu akêñ gêñ daêsam bu anem lau ñatô sa, e mac daôm ati lau ñalôm sawa lec dom. Mba. Yac atac whiñ bu Anötö ndê mwasiñ nem yac honñ sa tôm ndi.

¹⁴ Kwahic dec mac atap gêñ daêsam sa, ma bocdinañ mac atôm bu anem lau nañ sêpônnda dau, nañ sa. Ma mboe tiñambu ñac oc sêtap daêsam sa, ma sênem mac sa têñ ndoc mac apônnda daôm. Ñalêñ

dinanḡ dec Anötö ndê mwasinḡ oc nem yac honḡ sa tòm ndi.

¹⁵ Gauc nem lau Israel-ḡga naḡ sic †mana sa yêc gamenḡ sawa, tòm sêto yêc bocdec bu:

Lau naḡ sic gêḡ ḡagec sa, naḡ sêpõnda dau dom,
ma lau naḡ sic gêḡ daêsam sa, naḡ si gêḡ hõc
gêlêc dom. *[Eks 16:18]*

Taitus ti lau ḡatõ oc sêtêḡ malac Korin sêndi

¹⁶ Aõ gam danḡe Anötö bu inḡ kêḡ gauc sip Taitus ndê ḡalõm bu nem mac sa, gitõm inḡ kêḡ gauc kainḡ tigenḡ têḡ aõ.

¹⁷ Bu yac andac Taitus bu mbu têḡ mac loc, ma inḡ gêlic ḡayham. Magoc inḡ oc loc tu yac andac inḡ-ḡga lec dom. Inḡ dau atac whinḡ ḡandõ bu lic mac tiyham.

¹⁸ Ma yac nenḡ asidõwa danḡ, naḡ lau sêkêḡ whinḡ-ḡga honḡ yêc gamenḡ dindec sêmpinḡ inḡ tu inḡ ndê gwelenḡ ḡawaê ḡayham-ḡga, naḡ yac bu anḡinḡ inḡ whinḡ Taitus loc.

¹⁹ Inḡ ḡgac dinanḡ, gõlõwac dabunḡ sêḡyalinḡ inḡ sa bu êḡsêlêḡ whinḡ yac, ma yac akõc awa naḡ lau sêkêḡ whinḡ-ḡga sic sa, ma akêḡ têḡ lau Jerusalem-ḡga. Gwelenḡ dau, yac akõm tu bu atoc Põmdau sa-ḡga, ma bu atõc asê bu yac atac whinḡ bu anem lau ḡalõm sawa sa.

²⁰ Magoc yac atec bu lau danḡ sêḡgõlinḡ yom pi yac tu awa dinanḡ-ḡga.

²¹ Bocdinanḡ dec yac ayob daunḡ ḡapep bu akõm giso danḡ yêc Põmdau me yêc ḡamalac anḡõ-ḡga dom.

²² Ma yac bu anḡinḡ yac nenḡ asidõwa danḡ tiyham têḡ mac loc, whinḡ ḡgac lu dinanḡ. Gêḡ honḡ naḡ yac akêḡ sip inḡ amba, naḡ kõm ḡapep enḡ, dec tõc asê bu

in̄ kên̄ ndê ñalôm sambuc tu nem akin̄ Anötö-nga. In̄ ñgô ñawaê pi mac su, dec kôm in̄ ndê atac pa su, ma in̄ atac whin̄ bu têt̄n mac loc.

²³ Lau ñatô bu sêndac bata lau tō dinan̄, dec awhê sa têt̄n ñac bu Taitus kôm gwelen̄ ñawaê ñayham-nga whin̄ aö, dec galic ñayham bu wan̄kin̄ in̄ têt̄n mac loc bu nem akin̄ mac. Ma awhê sa bu asidôwai lu dinan̄ sem gôlôwac dabun̄ hon̄ an̄gô, ma sêkôm gwelen̄ ñan̄ga bu sêkôm Kilisi ndê waê tiapa.

²⁴ Bocdinan̄ têt̄n ndoc yac neñ asidôwai tō dinan̄ sêhóc asê mac, nan̄ akôc ñac sa ñapep, tu bu atôc nem mêtê atac whin̄-nga yêc awê têt̄n ñac. Ma lau sêkên̄ whin̄-nga hon̄ oc sên̄yalê bu yac apo mac waêm sa ñambwa dom.

9

Yom ñatô pi gwelen̄ sêndic awa sa-nga

¹ Oc tôm dom bu wato yom daêsam pi mac nem gwelen̄ andic awa sa tu anem Anötö ndê lau dabun̄ sa-nga.

² Nahu bu aö kayalê su bu mac atac whin̄ ndu andô bu akôm gêt̄n dau, ma tu dinan̄-nga dec gapo mac nem waêm sa têt̄n lau Masedonia-nga. Aö gasôm têt̄n ñac bocdec bu, “Ñac lau gameñ Akaya-nga dinan̄, ñac atac whin̄ ñandô bu sênem yac neñ asidôwai sa, ma sic hu gwelen̄ sêndic awa sa-nga têt̄n yala akwa.” Lau Masedonia-nga sên̄gô mac nem ñawaê dec kêgilí ñac si daêsam bu sêndic awa ñatô sa sêwhin̄.

³ Magoc aö bu wan̄kin̄ yac neñ asidôwai tō dinan̄ sêtêt̄n mac sêloc, bu sênem mac sa bu andic bata gwelen̄ awa-nga dinan̄ gwanan̄. Nahu bu yac apo

mac waêm sa ma asôm bu mac atac whiņ gwelen dau, ma mac bu akôm yac mba yom ñandô sa dom, dec oc yham dom.

⁴ Lau Masedonia-ņga ñatô bu sêwhiņ aô sêloc, ma sêlic bu mac akôm gêņ dau ñandô sa dom, dec oc kêņ maya mac. Ma oc kêņ maya aô bocdinaņ, bu aô gakêņ whiņ bu mac oc akôm, magoc akôm dom.

⁵ Tu dinaņ-ņga aô galic ñayham bu waņkiņ asidôwai tō dinaņ sêmuņ aô, bu sêndic bata gwelen dau sêwhiņ mac. Mac asôm tidôņ bu andic awa sa tu amwasiņ lau ñalôm sawa, bocdinaņ akôm. Aô gatec bu wahôc asê ma wakac mac bu andic dabiņ gêņ dau. Bu bocdinaņ, mac oc akêņ ti nem ñalôm sambuc dom. Andic sa gwanan, ma ti nem ñalôm sambuc.

Dakêņ gêņ ti ñalôm sambuc eņ

⁶ Gauc nem yom bocdec bu. Asa naņ sô gêņ ñawhê daêsam, naņ oc tap ñandô daêsam sa. Ma asa naņ sô gêņ ñandôlu, naņ oc tap ñandô daêsam sa dom. Yom dau hêganôņ lêņ dakêņ gêņ-ņga.

⁷ Anötö tac whiņ lau naņ sêkêņ gêņ ti si ñalôm sambuc. Yac bu dakêņ ti atac lu-lu, me tu sêkac yac-ņga, dec oc tap Anötö ndê atac whiņ sa dom. Bocdinaņ iņ lêņ solop bu yac tigen-tigen dakêņ gêņ tôm yac neņ ñalôm kac yac.

⁸ Ma Anötö dau gitôm bu êmwasiņ mac ña gêņ daêsam. Ma bocdinaņ bêc hon mac oc apônda daôm tu gêņ daņ-ņga dom, ma oc atôm bu akôm gêņ daêsam tu anem lau ñatô sa-ņga.

⁹ Gauc nem yom pi ñgac mwasiņ, naņ sêto yêc bocdec bu:

Inj gic sam inj ndê gêñ bu êmwasiñ lau ñalôm sawa. Ma inj ndê lêñ gitêñ ña-ñandô oc yêc ñapañ. *[BW 112:9]*

¹⁰ Gauc nem bu Anötö, nañ kên gêñ ñawhê têt lau sêsô gêñ-ña, ma kên gö têt lau tu sênen-ña, nañ gitôm bu kên gêñ daêsam têt mac tu amwasiñ lau ñalôm sawa-ña. Ma inj oc kôm mac nem lêñ gitêñ anem lau sa-ña nem ñandô daêsam.

¹¹ Anötö oc êmwasiñ mac ña gêñ daêsam, ma mac oc atôm bu anem lau sa êñlêc. Ma lau daêsam oc sênem danje Anötö tu awa nañ mac ac sa bu yac akên têt lau Jerusalem-ña nañ sêpônnda dau.

¹² Yomandô. Awa nañ mac bu andic sa, nañ oc nem Anötö ndê lau dabuñ nañ sêpônnda dau, nañ sa. Ma gêñ atu danj whiñ. Lau daêsam oc atac ñayham atu ma sênem danje Anötö êñlêc tu mac-ña.

¹³ Mac ahoc yom asê ma asôm bu mac akên whiñ ñawaê ñayham pi Kilisi, ma bu danjam wambu inj. Ma gêñ nañ mac akên bu anem lau Jerusalem-ña dinañ ma lau ñatô sa-ña, nañ tôc asê bu mac nem yom inj yomandô. Ma lau dau oc sêmpin Anötö tu mac nem lêñ ti sakin dinañ-ña.

¹⁴ Ñac oc sêñyalê bu Anötö ndê mwasiñ kôm gwelen yêc mac nem ñalôm. Ma ñac oc atac whiñ mac ñandô ma gauc nem mac ñapañ yêc ñac si mbec ñalôm.

¹⁵ Oyaê. Mwasin nañ Anötö kên têt yac ñambwa inj gêñ atu andô, hóc gêlêc gêñ hoñ su. Tu dinañ-ña danem danje inj ñapañ.

Pol whê ndê lêḡ sa

¹ Lau ḡatô sêsec aö ma sêsôm yom bocdec bu, “Pol, iḡ ḡgac kaiḡ daḡ. Têḡ ndoc iḡ mbo whiḡ mac, naḡ iḡ töc dau bu sôm yom ti ḡaḡga têḡ mac, magoc têḡ ndoc iḡ hu mac siḡ, naḡ iḡ ndê ḡalôm pêḡ dôn ma to yom ḡaḡga sip iḡ ndê bapia têḡ mac.” Aö Pol bu waḡkuc Kilisi ndê lêḡ malô kêḡwiniḡ dau-ḡga, ma wandac mac bu mac akôc gauc kaiḡ tigeḡ pi aö, me mba?

² Aö wateḡ mac bu akôc gauc pi yom dau, ma amasaḡ nem ḡalôm tisolop muḡ su naḡ. Ma bocdinaḡ têḡ ndoc aö watêḡ mac waloc, naḡ gêḡ daḡ oc yêc bu wasôm yom ḡaḡga pi-ḡga dom. Tigeḡ aö bu waloc ma watap sa bu lau ḡatô gauc gêm bu yac aḡkuc lau nom-ḡga si mêtê, dec aö oc wakêḡ gêli ḡac dom.

³ Yomandô yac ambo nom, magoc yac ac siḡ tôm lau nom-ḡga sic dom.

⁴ Ma yac mba wapa siḡ-ḡga iḡ gitôm lau nom-ḡga si wapa sêndic siḡ-ḡga dom. Mba. Yac akôc Anötö dau ndê ḡaclai bu andic siḡ, ma bu aseḡ ḡacyo si tuḡbôm ḡaḡga hoḡ su.

⁵ Gauc ti yom tasaḡ hoḡ, ma lau hoḡ naḡ sêtoc dau sa ma sêkêḡ kisa Anötö, ma sêlhac lau ahuc tu bu sêḡyalê Anötö ti ndê yom dom, naḡ yac akôc Anötö ndê ḡaclai bu aseḡ ḡac su. Gauc sac-sac hoḡ, naḡ yac akwê dôn yêc-ḡga, tu bu akêḡ gauc hoḡ sôc Kilisi ḡapu-ḡga.

⁶ Têḡ ndoc yac aloc, naḡ yac oc akêḡ ḡagêyô têḡ lau dangapêc-ḡga hoḡ. Bocdinaḡ kwahic dec yac asôm têḡ mac bu amasaḡ nem ḡalôm, ma asôc Kilisi ndê yom ti yac mba yom hoḡ ḡapu.

⁷ Mac nem lau ḡatô sêtoc dau sa, ma gauc gêm

bu ñac tawasê sêti Kilisi ndê. Am bu ñamalac kain ñinan, dec wasôm têt am bu kôc gauc ñapep pi gêt ñan yêc awê, ma am oc êmyalê bu yac ati Kilisi ndê, atôm am.

⁸ Ma mboe mac gauc gêm bu têt daêsam yac apo dau mba waêt sa tu ñac lai ñan Kilisi kêt têt yac, dec kêyalin yac sa ati aposel. Aô oc mayan dau tu yom ñinan-nga dom. Nahu bu Kilisi kêt ñac lai dau têt yac tu bu angwiniñ mac-nga dom, magoc tu bu apuc mac dôñ-nga.

⁹ Aneñ bapia ñatô, ñan gato têt mac muñ su, ñan ñahu dau ñinan. Aô gato tu wakôm mac atôc daôm-nga dom.

¹⁰ Bu lau ñatô sêsôm yom pi aô bocdec bu, “Pol to yom ñan ga daêsam sip in ndê bapia, tu kêt wapac yac-nga. Tigen têt têt in dau meñ kalhac yac anôn-nga, ñan dalic in gitôm ñac ti ñac lai atu dom, ma in sôm yom ñan ga dom.”

¹¹ Mac lau ñan asôm yom kain ñinan pi yac, ñan ayob daôm. Bu têt ndoc yac bu ahôc asê mac, ñan mac oc alic bu gêt ñan yac oc akôm, ñan oc êñkuc yom ñan ato sip bapia.

Pol ndê ñahu po dau waê sa-nga

¹² Yac atec bu atoc dau sa têt aposel tasan sêkôm, me anem dôhôn mba lêt ma ñac si lêt. Bu aposel tasan ñinan sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu lau ñan si lêt gi tap ñac si sa dom. Ma bocdinan ñac sem dôhôn dau si lêt whin ñac dau si lêt. ñac si gauc ñinan solop dom.

¹³ Yac atôm dom bu apo dau mba waêt sa têt ñac lau dau sêkôm, magoc apo dau sa tu gwelen ñan Anötô kêt têt yac-nga. Bu Anötô dau kêyalin

gameŋ sa bu yac akôm gwelenŋ ŋawaê ŋayham-ŋga ambo, ma yac akôm gwelenŋ dau e akôm yêc mac nem gameŋ whiŋ.

¹⁴ Yomandô. Yac akôm gwelenŋ ma ahoc ŋawaê ŋayham pi Kilisi asê e meŋ têŋ mac nem gameŋ. Yac bu akôm bocdinaŋ dom, dec oc tôm dom bu yac apo dauŋ sa tu mba gwelenŋ-ŋga.

¹⁵ Ma yac atec bu apo dauŋ sa tu gwelenŋ naŋ lau ŋatô sêkôm-ŋga. Yac akêŋ batanaŋ bu mac nem akêŋ whiŋ oc êŋsôwec tiatu, ma tu dinaŋ-ŋga gwelenŋ naŋ yac akôm awhiŋ mac, naŋ ŋa-ŋandô oc êŋsôwec tiatu bocdinaŋ.

¹⁶ Ŋalêŋ dinaŋ yac oc atôm bu anem mêtê lau ŋatô, naŋ si gameŋ yêc mac nem ŋa-ŋambu-ŋga. Yac bu anem mêtê lau wakuc, ŋahu bu yac atec bu apo dauŋ sa pi lau ŋatô si gwelenŋ ŋa-ŋandô.

¹⁷ Aneŋ lêŋ wapo dauŋ sa-ŋga kêkuc Anötö ndê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Asa naŋ bu po dau sa, naŋ po dau sa tu Pômdau-
ŋga eŋ. *[Jer*
9:24]

¹⁸ Bu ŋamalac naŋ po dau sa tu dau ndê lêŋ-ŋga, naŋ Anötö gêlic bu yham dom. Magoc ŋamalac naŋ Pômdau po iŋ sa, naŋ Anötö oc lic iŋ ŋayham.

11

Pol ndê puc pi aposel tasanŋ

¹ Mboe lau ŋatô sêlic aneŋ yom gitôm yom gauc mbasi-ŋga. Magoc aô bu wasôm yom ŋatô tiyham, ma gakêŋ whiŋ bu mac oc alic aô sac dom.

² Bu Anötö kac aneŋ ŋalôm bu wanem lêmuŋ mac, ma wayob mac ati Kilisi ndê lau solop. Aô

galic mac atôm aö atunwê ñayham dan, nan ka-matin yom whin ñgac dan bu nem. Tu dinan-nga dec gakôc gauc ñanga pi in bu wayob in ñapep bu sa ndê lêñ ñawasi ma mbo whin ñgac dan dom e nem ndê ñgac solop. Ma ñgac dau in Kilisi.

³ Kwahic dec mac asap Kilisi dôn ti nem ñalôm ñawasi. Tigen aö gatöc daun bu mboe lau tasan ñatô oc sêmen ma sêtim yom mac bu ahu mac nem lêñ dinan sin, tôm mboc tasan ñadau men ma tim yom Ewa.

⁴ Bocke? Lau ñatô bu sêhóc asê mac ma sênem mêtê pi Yisu, magoc ñac si yom pi in so yom ñandô nan yac ahoc asê pi in, dec mac oc akôm sake? Aö gatöc daun bu mboe mac oc gauc nem yom daêsam dom, oc akôc ñac si yom sa ñagahô en. Mac akôc Nalau Dabun su, magoc lau ñatô bu sêmen ma sêkac mac bu akôc ñalau dan dau-nga, me sêhoc ñawaê ñayham asê nan so yac mba, dec aö gatöc daun bu mboe mac oc akôc sa en.

⁵ Mac alic lau tasan dinan bu aposel ñandô, a? Nac si asa hóc gêlêc aö su?

⁶ Aö ñgac ñayham tu wasôm yom ti gauc atu-tu-nga dom, magoc aö kayalê Anötö ti ndê yom. Ma gêñ hon nan aö gakôm, nan tu bu wawhê Anötö ti ndê yom sa tiawê têñ mac.

⁷ Têñ ndoc aö gahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têñ mac, nan aö tankwê mac dom, magoc kagwinin daun ma gakôm gwelen tu wakôm kwan daun-nga. Aö kakuc lêñ dau, tu bu watoc mac sa ma wanem mac sa-nga. Bocke? Anen lêñ dinan in so, a?

⁸ Gôlôwac dabun gameñ ñatô-nga sêkên gêñ tu sêpuc aö dôn-nga. Nalên dinan gitôm aö gam kan

ɲac si gêɲ tu wanem akinɲ mac-ɲga.

⁹ Ma têtɲ ndoc aô gambo gawhiɲ mac ma gapônda gêtɲ danɲ, naɲ gateɲ mac nem ɲamalac danɲ bu nem aô sa dom. Magoc asidôwai naɲ sêmeɲ akêtɲ Masedonia sem aô sa. Aô gayob neɲ lêtɲ hoɲ tu bu wakêtɲ ɲawapac têtɲ mac dom, ma oc waɲkuc lêtɲ tigeɲ dinaɲ.

¹⁰⁻¹¹ Mac gauc gêm bocke? Aô kakuc lêtɲ dinaɲ ɲahu bu aô tac whiɲ mac dom, a? Mba! Anötö dau kêyalê bu aô atac whiɲ mac ndu andô. Aô gapo dauɲ sa tu aneɲ lêtɲ gakôm gwelenɲ ɲaôli mbasi-ɲga, ma gwelenɲ bocke naɲ aô bu wakôm wawhiɲ mac lau gameɲ Akaya-ɲga, naɲ waɲkuc lêtɲ tigeɲ dinaɲ ɲapaɲ. Kilisi dau ndê yom ɲandô yêc aneɲ ɲalôm, dec gasôm yom dau.

¹² Aô taɲkwê mac bu anemlhi aô tu gwelenɲ ɲawaê ɲayham-ɲga dom, ma oc wakôm bocdinaɲ ɲapaɲ. Aô gatec bu wakêtɲ ɲasawa têtɲ lau naɲ sêkôm gwelenɲ tu sêkôc awa-ɲga, bu sêtoc dau sa ma sêsôm bu ɲac si lêtɲ gwelenɲ-ɲga gi tap yac mba sa.

¹³ Lau kaiɲ dinaɲ, ɲac aposel tasaɲ. ɲac si gwelenɲ ɲandô bu sêtim yom lau. Bu ɲac sêsini si mêtê tasaɲ kwi, ma sem Kilisi ndê aposel ɲandô aɲgô.

¹⁴ Asô tu aneɲ yom dinaɲ-ɲga dom, bu Sadaɲ dau muɲ apu lêtɲ tasaɲ dinaɲ ma gêm aɲela ɲawê-ɲga aɲgô.

¹⁵ Bocdinaɲ ini ndê lau akinɲ bu sênem lau gitêtɲ naɲ sem akinɲ Anötö, naɲ aɲgô, dec oc kôm yac dasô dom. Magoc tiɲambu ɲac oc sêtap ɲagêyô sa tu si lêtɲ sac dinaɲ-ɲga.

Pol hôc ɲawapac daêsam

16 Aö watenj mac tiyham bu alic aö tøm ngac gauc mba-nga dom. Magoc aö bu wapo daun sa pi ahic tiyham tøm nac lau tasanj dinanj sêkôm. Ma mac bu alic anenj yom gitôm ngac gauc mba-nga ndê, nanj akôc aö sa tøm mac akôc lau gauc mba dinanj sa.

17 Aö kayalê bu yom nanj aö bu wasôm tu wapo daun sa-nga, nanj kêkuc Pômdau ndê lêng dom, magoc aö gasôm kakuc lau gauc mbasi si lêng.

18 Aêc. Lau tasanj dinanj sêngkuc lêng nom-nga ma sêpo dau waê sa, dec aö bu wapo daun sa bocdinaj.

19 Mac lau ti gauc atu, a? Bocke dec mac alic najham bu akôc lau gauc mbasi-nga sa sêmbo sêwhinj mac?

20 Yomandô. Nac lau tasanj dinanj sêngwiniñ mac e ati lau akinj nambwa, sêmbac yom mac bu sêngaho mac nem gêñ su, sêñsôn mac nem gauc e asôc nac najpu, sêtoc dau sa têng mac, ma sêhóc mac mayam su, tigenj mac akôc nac sa.

21 Mac gauc gêm bocke? Yac mayanj daun bu yac lau licwalô mba dec anjuc lau dau si lêng dom, a? Lau gauc mbasi-nga dinanj sêpo dau sa tu nac si lêng-nga ti atac pa su. Bocdinaj kwahic dec aö bu wanjuc nac si lêng dinanj wawhinj.

22 Nac sêpo dau sa bu nac lau †Hibru, a? Aö Hibru bocdinaj. Nac lau Israel-nga, a? Aö bocdinaj. Nac Abraham ndê wakuc nac? Aö bocdinaj.

23 Nac sêsôm bu nac sem akinj Kilisi, a? Aö kayalê bu mac oc alic anenj yom tøm ngac najulu kêñsôn danj ndê, magoc aö wasôm têng mac bu aö gam akinj Kilisi ma gakôm gwelenj najawê najham-nga gahóc gêlêc nac su. Lau sêkênj aö gandóc gapocwalô, sic

aö basô, ma tēm daêsam kêpiñ bu wambac ndu tu gam akiñ Kilisi-nga. Ma ñac lau dau? Mba.

²⁴ Lau bata Israel-nga sêmatôc aö tidim 5, ma tēm tēm matôc-nga 5 dinañ sêhi aö tidim 39* ña po nañ sem bocbiñ.

²⁵ Ñac sic aö ña sö tidim tö. Sêtuc aö ña-hoc tidim tigeñ. Aö gapac wañ tidim tö, ma gapoc gwêc sawa tēm ôbwêc dañ ma acsalô dañ.

²⁶ Aö ga gameñ ga gameñ ñapañ ma gandöc sic teñ dom. Ma ñawapac ñatô nañ gahôc whiñ, nañ bocdec. Aö galom bu hêc ñasambac atu, ma gambo gwêc tēñ tēm sac. Lau kañ sêkôm aö ñayom, ma aö gatap kisa sa yêc aö dauñ neñ lau Israel-nga ma yêc flau gameñ apa-nga, ma yêc lau malac atu-tu-nga ma lau malac saun-saun-nga, ma yêc asidôwai tasan bocdinañ. Gêñ hoñ dinañ gitôm bu señ aö su, magoc mba.

²⁷ Aö gakôm gwelen ti gahôc ñawapac atu ñapañ. Tēm daêsam aö gayêc bêc ñapep dom, gêñ yô a ö, bu yô aö, gambo ñamlic ñalhuc, ma gapônda ñakwê.

²⁸ Wapac hoñ dinañ kêsalê aö ahuc. Ma gêñ dañ tiyham kêñ wapac aö tēm bêc hoñ, nañ bocdec bu. Aö gitôm dom bu wañlhiñ lau sêkêñ whiñ Kilisi-nga dañ siñ, tigeñ gauc gêñ ñac ñapañ.

²⁹ Ñamalac dañ bu ndê kêñ whiñ ñaŋga dom, dec oc wahêgo dauñ tu iñ-nga e aneñ licwalô pacndê. Ma gêñ lêtôm-nga bu kôm ñamalac dañ peñ sip sac ñalôm, dec aö oc atac ñandê pi gêñ dinañ.

* **11:24:** Lau Israel-nga si yomsu dañ (Diut 25:3) sôm bu sêhi ñamalac giso ña-po sêhóc gêlêc tidim 40 dom. Bocdinañ lau bata Israel-nga bu sêmatôc ñamalac dañ, nañ sêhi iñ tidim 39 bu sêngili yomsu dau ñadôhôn dom.

³⁰ Aö gatec bu wapo daun sa, magoc aö bu wakôm, dec wasôm yom pi gêñ nanj tôc asê bu aö ñgac licwalô mba-ñga.

³¹ Anötö këyalê bu aö kasau dom. Inj Pômdau Yisu Damba, ma yac tac waê bu tampiñ inj tôm bêc hoñ.

³² Têñ ndoc aö gambo malac Damaskas, nanj gôliñwaga nanj yob malac dau mbo Kiñ Aretus ñapu, nanj gic atu inj ndê lau siñ-ñga bu sêyob gatam malac-ñga hoñ tu sêkôc aö dôñ-ñga.

³³ Magoc mba. Asidôwai sêkêñ aö gasip sambec sö danj, ma sêñwhañ aö gasip yêc gatam atu danj yêc malac dau ñatunjbôm ñadômbwê-ñga ma galhö ga.

12

Pol gêlic undambê ñagatu

¹ Mêtê dapo daun waêñ sa-ñga oc kêñ ñayham danj têñ yac dom. Magoc aneñ ñalôm kac aö, dec oc wapo daun sa ma wandic têku yom, ma wasôm yom pi gêñ ñagatu, ma pi gêñ ñatô nanj Pômdau hoc asê têñ aö.

²⁻³ Aö kayalê ñgac kêñ whiñ Kilisi-ñga danj. Yala 14 gi su, Anötö kôc inj sa pi lôlôc solop têñ inj yêc undambê gi. Anötö kôc inj ti ñamlic sambuc me kôc inj gatu ñambwa, aö gam gauc. Anötö tawasê këyalê.

⁴ Ma Anötö tôc gameñ †Paradais-ñga têñ inj. Inj ngô yom pi gêñ atu-tu ñatô nanj inj gitôm dom bu w hê sa, ma Anötö gic yao inj bu sôm asê dom.

⁵ Aö oc wapo ñamalac kainj dinanj waê sa, magoc aö bu wapo daun sa, dec wasôm yom pi gêñ tigenj, nanj bu watôc asê bu aö ñgac licwalô mba.

⁶ Gêñ ñatô yêc bu wapo daun sa pi-ñga, ma aö bu wakôm, dec oc watôm ñgac gauc mbasi-ñga dom.

Njahu bu aneŋ yom inŋ yomandô. Magoc aö watoc daun sa pi gêŋ dinanŋ dom. Lau bu sêmpinŋ aö tu lêŋ nanŋ sêlic aö gasa-ŋga, ma tu yom ŋandô nanŋ gahoc asê-ŋga, dec oc solop.

Anötö kêmwasinŋ lau licwalô mba, bu tôc inŋ ndê ŋaclai asê

⁷ Yomandô Anötö tôc gêŋ atu têtŋ aö. Magoc inŋ tec bu aö wapo daun sa pi gêŋ dau. Tu dinanŋ-ŋga inŋ kêŋ ŋasawa têtŋ Sadaŋ bu êŋkinŋ inŋ ndê anela danŋ bu êŋgwiniŋ aö ŋa gêŋ wapac ŋamlic-ŋga danŋ. Gêŋ dau kêŋ ŋandê têtŋ aö gitôm gêŋ ŋakwa kuŋ aö.

⁸ Aö gatenŋ mbec ŋanŋga têtŋ Pômdau ma gandac inŋ tidim tô bu kôc gêŋ wapac dau su yêc aö.

⁹ Magoc inŋ sôm têtŋ aö bu, “Mba. Aneŋ mwasinŋ gitôm bu puc am dôŋ ma hôc ŋawapac dinanŋ. Bu aö oc wamwasinŋ lau licwalô mba, bu watôc aneŋ ŋaclai asê.” Tu dinanŋ-ŋga aö Pol oc wapo daun sa tu ŋawapac bocke nanŋ kêgwiniŋ aö e kôm aö licwalô mba. Njalêŋ dinanŋ aö oc taŋkwê Kilisi bu kêŋ inŋ ndê ŋaclai tu nem aö sa-ŋga.

¹⁰ Tu dinanŋ-ŋga aö bu wambo licwalô mba, me lau bu sêpu aö ma sêkêŋ kisa aö, aö bu wapônda daunŋ, me aö bu wahôc ŋawapac tidau-tidau tu Kilisi-ŋga, dec wahôc ti atac ŋayham. Bu têtŋ ndoc aö kasahê licwalô tôm dom, nanŋ taŋkwê Kilisi ndê ŋaclai bu puc aö dôŋ ma walhac ŋanŋga.

Pol tac whinŋ lau Korin-ŋga

¹¹ Aö galic daunŋ gitôm ŋgac ŋambwa-ŋga danŋ, magoc aposel tasanŋ nanŋ mac atoc ŋac sa, nanŋ si asa hôc gêlêc aö su? Oc tôm bu mac apo aö waêŋ sa, magoc mba. Mac akôm dom, ma tu dinanŋ-ŋga dec

aö kakuc lau gauc mbasi-nga si lën ma gapo daun sa tën mac.

¹² Tën tëm aö gambo gawhin mac, nan aö gakôm gën nan aposel nandô sic waê bu sêkôm. Aö gakôm gën dalô, gën atu-tu ma gën ti nyclai atu daêsam.

¹³ Bocdinañ mac gauc gêm bu aö gakôm gën sake tën gôlôwac dabuñ natô, nan gakôm tën mac dom? Mboe mac alic aö sac bu gandac mac bu akên gën tu anem aö sa-nga dom, a? Bu bocdinañ, dec waten mac bu asuc anen sac kwi.

¹⁴ Kwahic dec aö kamasanñ daun bu wandic mac kêsî tidim tö-nga. Magoc aö waloc tu bu wakôc mac nem gën dan-nga dom. Bu gën nan aö tac whin, nan mac nem wapa ti mone dom, magoc mac daôm. Y omandô. Aö bu wakên wapac mac dom, bu aö gatôm mac damam, ma solop dom bu balêkoc sêkên gën tu sêlôm damba ti dindai-nga. Damba ti dindai bu sêkên gën tu sêlôm si balêkoc-nga, dec oc solop.

¹⁵ Boc-dinañ aö galic nayham bu wakên nen gën honñ tu wanem mac sa-nga, e wakên daun sambuc tu mac-nga whin. Nalên dinañ aö bu watôc asê bu aö atac whin mac ndu andô, ma mac bu atac whin aö gwalec, oc nayham me mba?

¹⁶ Mac bu atac whin aö me atac whin aö dom, magoc mac anyalê su bu aö gakên nawapac dan tën mac dom. Magoc mboe lau nan sêkên kisa aö, nan oc sêsôm bu aö kasalê lën bu wanşau mac ma malô wakôc mac nem gën natô-nga.

¹⁷ Mac gauc gêm bu aö kakinñ anen lau natô sêtên mac sêloc, bu sêngho mac nem gën natô su tu aö-nga, a?

¹⁸ Aö gandac Taitus bu têtj mac loc, ma kakiņ yac neņ asidôwa daņ whiņ iņ. Ma Taitus kôc mac nem gêtj bocke, a? Mba andô. Alu akôc gauc tigeņ ma asa lêtj tigeņ, naņ akôm gwelenj ƚaôli mbasi-ƚga.

Pol gêm la lau Korin-ƚga

¹⁹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom hoņ dinaņ tu bu alhac dauņ ahuc, a? Mba. Yac akêtj whiņ Kilisi, ma asôm mba yom hoņ yêc awê têtj mac yêc Anötö aņgô-ƚga. Ma gêtj hoņ naņ yac akôm, naņ akôm tu bu apuc yac mba lau atac whiņ-ƚga mac dôtj alhac ƚaņga-ƚga.

²⁰ Aö gatôc dauņ bu mboe aö waloc ma watap sa bu mac nem la u ƚatô sêsap mêtê sac dôtj sêmbo. Bocke? Mac nem lau ƚatô sêsôm dau, me sem lêmuņ dau, a? Lau ƚatô atac ƚandê têtj dau, sêwhê dau kôc-kôc, sêpu si asidôwai ma sêsec gameņ, sêtoc dau sa, me sêli dau sa, a? Aö bu waloc ma walic bu mac nem lau ƚatô sêtj kuc lêtj naņ aö atac whiņ dom, dec aö oc waņkuc lêtj matôc-ƚga naņ mac oc atac whiņ dom.

²¹ Muņ-ƚga, mac nem lau daêsam sêkôm mêtê mockaiņ-ƚga ti atac ƚagalac-ƚga tidau-tidau. Aö gasôm têtj ƚac bu sênem dau kwi ma sêhu lêtj sac dinaņ siņ. Kwahic dec aö gatôc dauņ bu mboe aö wambu waloc, ma walic bu ƚac sêsap lêtj dinaņ dôtj ƚapaņ sêmbo. Bu bocdinaņ, dec mêtê sac dau oc kêtj wapac aö, ma aneņ Anötö oc kêtj aö mayañ dauņ atu tu mac-ƚga.

13

Pol oc kêtj gêli lau naņ sêkôm sac, naņ dom

¹ N̄asawa sauŋ aö oc wandic mac kêsi tidim tö-ŋga. Ma aö bu wamatôc mac nem lau ŋatô, dec aö oc wan̄kuc ŋagôlin̄ solop tamatôc lau giso-ŋga, nan̄ sêto yêc bocdec bu:

N̄amalac tigen̄ bu êngôlin̄ yom pi ŋgac dan̄, dec oc tôm dom bu dakôc in̄ ndê yom sa. N̄amalac lu me tö bu sêpuc yom dau dôn̄, dec dalic bu yomandô. *[Diut 19:15]*

² Têŋ ndoc aö gac mac kêsi tidim lu-ŋga, nan̄ gasôm têŋ lau nan̄ sêkôm mêtê sac bu sêhu sin̄. Ma aö gakêŋ puc mac bu têŋ ndoc aö bu wambu waloc, ma watap sa bu lau dau sêsap si lêŋ dinan̄ dôn̄ ŋapan̄ sêmbô, dec oc wakêŋ matôc ŋan̄ga têŋ ŋac, ma têŋ lau ŋatô nan̄ sêkôm sac, nan̄ bocdinan̄. Kwahic dec aö gambo ahê, magoc ndoc kêpin̄ bu wambu waloc, dec wakêŋ puc mac pi gêŋ tigen̄ dinan̄ tiyham.

³ Mac nem lau ŋatô sêndac aö bu w atôc gêŋ dan̄ têŋ mac, nan̄ oc whê sa bu aö gasôm yom gam Kilisi an̄gô. Bocdinan̄ ayob daôm ŋapep, bu aö oc wamatôc lau sêkôm mêtê sac-ŋga hon̄ ti ŋan̄ga. Kilisi dau bu mbo whin̄ mac, dec oc kêŋ gêli mac dom, in̄ oc kôm mêtê ŋan̄ga kain̄ tigen̄.

⁴ Yomandô. Lau sic Kilisi pi a gicso dau gitôm ŋgac licwalô mba. Magoc Anötô ndê ŋaclai un̄ in̄ sa ma kêŋ in̄ mbo tali ŋapan̄. Ma yac lau nan̄ mba akêŋ whin̄ pin̄ yac dôn̄ am damin̄ Kilisi, nan̄ lau licwalô mbasi bocdinan̄. Magoc Anötô ndê ŋaclai kêŋ yac ambo tan̄li awhin̄ in̄, tu bu anem akin̄ mac-ŋga.

Pol gêm la lau Korin-ŋga tiyham

5-6 Mac bu andac batam yac bu aposel ñandô me mba, dec atôc gwaniñ daôm nem lêñ. Mac aňyalê su bu ñamalac nañ kêñ whiñ dom, nañ Kilisi mbo iñ ndê ñalôm dom. Bocdinañ mac bu alic bu mac akêñ whiñ ambo, ma Yisu Kilisi mbo nem ñalôm, dec aňyalê bu yac mba gwelenñ ña-ñandô dinañ, ma whê yac sa bu aposel ñandô.

7 Yac atenñ mbec têtñ Anötö bu puc mac dôñ ma akôm sac dañ dom. Yac atac whiñ bu mac asa lêñ gitêtñ, tu bu mac nem lêñ tôc asê bu yac aposel ñandô lec dom. Mba. Lau ñatô bu gauc nem bu yac aposel tasanñ, nañ iñ gêtñ ñambwa. Yac mba mbec dinañ ña-ñahu andô, nañ yac atac whiñ bu Anötö puc mac dôñ bu aňkuc lêñ gitêtñ eñ.

8 Lau bu sêsap lêñ yom ñandô-ñga dôñ, dec oc tôm dom bu yac akôm gêtñ ti ñaclai tu amatôc ñac-ñga. Magoc lau nañ sêñkuc lêñ yom ñandô-ñga dom, nañ yac akôm gêtñ ti ñaclai tu bu amatôc ñac-ñga e sêhu si giso siñ.

9 Bocdinañ mac bu alhac ñaňga ma asap yom ñandô dôñ, dec oc tôm dom bu yac atôc mba ñaclai têtñ mac, magoc yac oc atac ñayham atu tu mac nem lêñ ñayham-ñga. Ma yac atenñ mbec bu mac lau akêñ whiñ-ñga asa nem lêñ honñ ñapep eñ.

10 Aö gato yom honñ dinañ bu wakêtñ puc mac bu ahu nem mêtê s ac honñ siñ muñ, bu têtñ ndoc aö bu wahôc asê, nañ gatec bu wamatôc mac ña ñaclai nañ Pômdau kêñ têtñ aö. Bu iñ kêyalinñ aö sa ma kêñ ñaclai têtñ aö bu wapuc mac dôñ, ma tu bu waňgwiniñ mac-ñga dom.

Pol ndê yom ñambu-ñga

¹¹ O asidôwai, aö bu wandic bata bapia dindec, dec bu wakôm neŋ acsalô têt mac hoŋ. Anŋahê ŋaŋga bu andic dabuŋ nem lêt akêt whiŋ-ŋga hoŋ tisolop. Aneŋ yom hoŋ dindec puc mac dôŋ. Akêt nem gauc ti ŋalôm pitigeŋ, ma ambo awhiŋ daôm ti yom malô. Akôm bocdinaŋ, ma Anötö, naŋ Atac Whiŋ ti Yom Malô N̄adau, naŋ oc mbo whiŋ mac.

¹² Akam daôm aŋkuc gôlôwac dabuŋ si lêt.

¹³ Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ naŋ sêmbô gameŋ Masedonia-ŋga dindec, naŋ sêkôm si acsalô ŋayham têt mac.

¹⁴ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiŋ ti Anötö ndê atac whiŋ puc mac dôŋ, ma N̄alau Dabuŋ piŋ mac hoŋ dôŋ ŋapaŋ.

Anötö ndê Yom Lêṛsêṃ Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7